

ЕВРОПСКО УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
РЕЗОЛУЦИЈА
О
НЕЗАВИСНОСТИ СУДИЈА
У
СЛОВЕНИЈИ

1. На састанку одржаном 26. априла 2024. године у Варшави, Европско удружење судија (ЕАЈ) са забринутошћу је констатовало тренутну ситуацију у Републици Словенији када је у питању кршење основних начела независности судства и поделе власти.

2. Удружење судија Словеније (САЈ) је обавестило ЕАЈ да је Уставни суд Словеније, у одлуци од 1. јуна 2023 (U-I 772/2021) утврдио да прописи који уређују плате судија у Словенији крше Устав, јер су оне толико ниске да нарушавају начела независности судства и поделе власти. Уставни суд је сходно томе одредио рок од шест месеци у којем су власти дужне да отклоне овакво кршење Устава, узевши у обзир да су законодавац и Влада већ дуже време били свесни овог проблема. Рок је истекао 3. јануара 2024. године без да су предузети икакви кораци ка отклањању проблема, а Влада и Народна скупштина настављају да игноришу одлуку Уставног суда.

3. ЕАЈ наглашава да делотворно извршавање судских одлука, што произилази из њиховог обавезујућег дејства, представља основни елемент владавине права. Сам концепт независног суда утврђен у члану 6 Европске конвенције о људским правима предвиђа да суд има овлашћење да донесе обавезујућу одлуку, која не подлеже било каквој измени, одобрењу или потврђивању од стране вансудског органа. Нарочито када је у питању извршавање пресуда Уставног суда, њихова коначна и обавезујућа природа је последица надмоћи Устава.¹ Сви државни органи и појединци морају поштовати такве пресуде. Занемаривање пресуде Уставног суда представља занемаривање самог Устава.

4. Надаље, ЕАЈ наглашава да је одговарајућа зарада судија суштински елемент независности судства и владавине права. Зарада судија *треба да буде сразмерна њиховој професији и одговорностима, и да буде довољна да их заштити од спољашњих утицаја усмерених на њихове одлуке.*² Ова начела су препозната и у другим документима који прописују стандарде³ и налазе се у судској пракси Суда правде Европске уније и

¹ Мишљење Венецијанске комисије о закону од 16. октобра 2015. године о изменама органског закона бр. 2/1979 о Уставном суду Шпаније, усвојено од стране Венецијанске комисије на 110. пленарном заседању (Венеција, 10-11 март 2017), став 8.

² Савет Европе: Препорука CM/Rec (2010)12 Комитета министара државама чланицама о судијама: независност, ефикасност и одговорности, став 54.

³ Магна карта судија ССЈЕ, начело 7; Мишљење ССЈЕ бр. 1 став 61; Универзална повеља о судијама, члан 8 и др.

сходно томе обавезују све државе чланице Европске уније.⁴

5. Као што је Уставни суд Словеније утврдио, неуравнотежено и незадовољавајуће стање са платама судија у Словенији не задовољава горенаведена начела и захтеве. ЕАЈ додатно наглашава да постоји обавеза државе да на одговарајући начин опскрби судство неопходним средствима.⁵

6. **ЕАЈ сходно томе апелује на Владу и Народну скупштину Словеније да без одлагања изврше одлуку Уставног суда Словеније и да обезбеде одговарајуће материјалне услове за независан рад судија и да на тај начин прекину актуелно кршење начела независности судства и поделе власти у демократском друштву у Словенији.**

⁴ Велико веће је у својим значајним одлукама у предмету *Associação Sindical dos Juizes Portugueses* истакло: *Као и заштита од престанка функције чланова органа о којем је реч (...) пријем зараде одређеног нивоа од стране тих чланова мора бити у сразмери са значајем функција које врше представља гаранцију од суштинског значаја за независност судства.* Пресуда од 27. фебруара 2018 у предмету C-64/16 *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, ставови 44 и 45; видети и: пресуда од 7. фебруара 2019. године у предмету C-49/18 *Carlos Escribano Vindel*, став 66.

⁵ Савет Европе: Препорука CM/Rec (2010)12 Комитета министара државама чланицама о судијама: независност, ефикасност и одговорности, ставови 33, 35